

SZÉKELYFÖLD.

Közigazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Szerkesztő- s kiadóhivatal:
K.-Vásárhelyt a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtök-
kön és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetések és nyílt-terek
árszabály szerint felvétel-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelyt.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel értesítjük olvasó közönségünket, hogy
előfizetéseket márczius 1-től számítva is elfogadunk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-
Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy
Imréhez küldendők; vidékről legezélszeritben posta-
utalvánnyal.

K.-Vásárhelyt, 1882. február 24.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

Bécs, márcz. 1. Csapataink Kokowinától délre
150 felkelőt szétverték; veszteségünk: egy halott,
két sebesült. Focsáról jelentik, hogy a felkelők által
kifosztott helységekben nagy az inség. Gravorán
hirlik, hogy a délszláv bizottság tetemes pénz
bocsátott a montenegrói kormány rendelkezésére
a menekült családok eltartására.

Mi ujság?

A képviselőház közelebb tartott üléseiben a
monarchia déli részében és a megszállt területen kitört
mozgalom elnyomására szükséges katonai intézkedé-
sek keresztülvitelére a közönségi bizottságok által
megszavazott 8 millió forintnyi rendkívüli szükség-
letről tanácskozott.

A pénzügyi bizottság az ezen teherből Magyaror-
szágra eső rész megszavazását, illetőleg annak a költ-
ségvetésbe való felvételét ajánlotta.

Helfy Ignác külön véleményét adott be s annak meg-
tagadását kérte.

Mocsári Lajos a függetlenségi párt részéről az ösz-
ses közönségi költségek megtagadására nézve nyuj-
tott be határozati javaslatot.

A vita elkeseredetten folyt több napon át.

Részt vettek benne főleg Láng Lajos, a pénzügyi
bizottság előadója, Tisza Kálmán, miniszterelnök, Helfy
Ignác, Szilágyi Dezső, Somsich Pál, Jókai Mór, Po-
lonyi Géza.

A szavazás febr. 25-én tartatott meg. A pénzügyi
bizottság előterjesztése nagy többséggel elfogadtatott
s ezzel Helfy és Mocsári javaslatai is elestek. A kö-
zönségi költségek első tételénél név szerinti szavazás
kértevén, az ellen 80 szavazat adatott be.

*

Budapest febr. 27. A képviselőház a kamera-
tikum beneficiumra vonatkozó egyezséget vita nélkül
elfogadta.

A közlekedési tárcza vitájánál Rohonczy, a köz-
lekedési miniszteriumban különösen, a Tisza szabályo-
zásnál előfordult visszaélések megvizsgálására tizenöt
tagu parlamenti bizottság kiküldését javasolja.

E bizottság ideiglenes törvénnyel felhatalmazandó
bárminek megidézésére, kihallgatottak megesketésére,
önként jelentkező, őszinte vallomást tevő bűnösök fel-
mentésére.

Rohonczy ellen először Horváth Gyula tiszaszabá-
lyozási kormánybiztos szólt, mire Rohonczy Horváth
elleni vádakat tartalmazó levelet nyujtott át neki. Hie-
ronimi védte ezután magát. A bizottság kiküldését el-
fogadja.

*

A háromszéki törökbuza. Gabóczy Ká-
roly akkori biharmegyei gazd. egyleti titkárnak Ben-
kő Dénes Altorjáról párhuzamos kísérlet-tétel vé-
gett a korai székelytengerivel, a következő levél kísé-
retében ez előtt két évvel pár liter szemet és pár cső-
vet küldött: „Van nálunk Háromszéken egy fajta tö-
rökbuza, mely nem keresztezés, hanem inkább eredeti
termelgetésben való szebb, jobb fejlődés által vált ná-
lunk becsessé. T. i. 1848. előtt Háromszéken nem sok
török buzát tenyésztvén, a miatt, mert az nem igen érett
be az itteni hidegebb éghajlat és már szeptemberben be-
köszöntő fagyok miatt: értelmesebb gazdáink figyelme-
sek lettek a zord havasok közt, a Bodza forduló falu
határán termelt és ott minden évben beérni szokott
egy más — bár ott igen aprószemű — törökbuza fajra,
azt kezdték beszerezni és termelgetni a legszebb si-
kerrel, amennyiben ezen faj nálunk, amellet, hogy min-
den évben idején beérte, honosultával nagyobb-na-
gyobb szemű s több és nagyobb csőveket is adott és
25 év óta legtöbbször már ezt termeljük „bodzai“ név
alatt. Ebből küldök a mai postával pár csőt és 5 liter
magot. Tessék mint a székely-kereszturinak, ennek is
termelését megkísérteni, majd kiderül, hogy mit ér?
Végül az eredmény ismertetését kérem.“

A kísérlet eredményét ezután Gabóczy Károly az Erd. Gazda a következőkben közli:

A megtisztelő megbízásért köszönetet mondva, ez ohajnak szíves készséggel tettem eleget és minthogy az ekként nyert tengeri, úgy szemül, mint esőves állapotban egészen hasonmása volt a kihirdetett székelykereszturi termelvénynek, könnyebb összehasonlítás végett egymásmellé, egymínőségű földbe, egy időben u. m. május 2-án vettem el a névleg kétféleként szereplő magot, és az eredmény: miszerint egyenlő növényzeten, egyenlő fejlődésen színre, alakra egymínőségű esővek egy időben augusztus elején — pár héttel most később, mint előbbi években — értek be: teljesen meggyőzött a háromszéki tengerinek a székelykereszturival való egyfajúságáról, habár származási története különböző is.

Gy.-Szt-Miklós, 1882. febr. 22-én.

A gyergyósztmiklósi ifjúságnak szokásos hushagyókeddi jelmezes bálja nagy közönség mellett folyt le az idén is.

Ott láttuk csinos és izletes jelmezben Demeter Domokosné (marquisné), Merza Kristófné (hajnal), Lengyel Kosztit (orosz paraszt leány), Czárán Marit és Bertát (festő nő), Vákár Katit (utcai táncosnő), Benkő Ilont (lepke). Ott láttuk továbbá Deér Ida, Bomfeld Eliz, Szudács Janka, Ferenczi Ilka, Geringer Marit, Deér Teréz, Karácson Niuka, Erános Anna, Zakariás Mari urhölgyeket. A rendezőség közül ifj. Vákár István elnökön kívül kiemeljük Frunkutz Antal, ifj. Filtcher Ede, Dobribán Kristóf és Bogdán István urakat, kik fáradhatatlan buzgalommal működtek közre a rendezésnél ép úgy, mint gondoskodtak arról is, hogy szépeink ne élvezhessenek pihenést.

Végül pedig kötelességemnek tartom a rendező bizottság nevében köszönetet mondani Merza Kristófné ó nagyságának a rendező bizottság számára készített csinos jelvényekért.

A „Székelyföld“ tárczája.

Emlékbeszéd.

melyet Mikó Mihály, főispán arcképének leleplezési kegyeletes ünnepélye alkalmával mondott Madár Imre, megyei főjegyző, Csik-Szeredában, 1882. évi febr. 25-ik napján.

Az isteni Megváltó taníta: „Országom nem e világból való.“

Tanáknak kétségbevonhatlan igaz voltát hirdetik a napi események és hirdetik azon gyászos jelenetek, melyek szemeink láttára vonulnak el a küzdőtéren s melyek mind arról tesznek tanuságot, hogy a bölcső és koporsó közötti tér határozott vándorpálya, hol bíbor avagy daróc, királyi pálcza avagy koldusbot jutott osztályrészül a halandónak; állandó megmaradása nincs.

Tetőzött fájdalom! a gondviselés ma egy éve azzal látogatott meg bennünket, hogy rövid 7 évi bölcs kormányzás után halál érzelmekkel röjűk le a kiérdemelt hazafiságnak tartozó kegyelet adóját, de a nagy vesztesség tudatában fájó szívvel emlékezzünk meg orosz-

A kedélyes és fesztelen mulatság egész szép reggelig tartott.

M. I.

Kézdi-Vásárhely, 1882. febr. 27.

A „Székelyföld“ 28-ik számában a kézdivásárhelyi kereskedő ifjúság f. hó 11-én tartott táncszüvegalmáról megjelent denunciació cikkre legyen szabad egy pár sorban szerény észrevételünknek kifejezést adni.

A kereskedő ifjúság úgy saját, mint e város érdekében erkölcsi kötelességének ismerte minden kulturális ügyet pártolni, s hogy ez önzetlen törekvése nem gyümölcsösödött megteremhesse, mindig oly egyénekkel választott vezéréül, kik ismerik a helyi viszonyokat, tisztelve és szeretve vannak az ifjúság részéről, közbecsülésben állnak a városi polgárság és vidéki közönség előtt egyaránt.

Hogy ne csak üres phrasisokban beszéljünk, megemlítjük az ifjúság vezereit: t. Török Bálint, Fejér Antal, K. Csizsár József és Wertán Venczel urakat, s azt hisszük, hogy e férfiak neve is elég garanciát nyújt a többiek felsorolásán kívül is arra, hogy a kereskedő ifjúság nem pókhendi, iozki, viczki fráterekből áll, hanem higgadt gondolkozású, szakképzett férfiakból. Midőn tehát cikkíró urak ez illetlen kifejezéseit visszautasítjuk, egyszersmind kijelentjük, hogy a városi családok polgárok közül mindazok kaptak meghívót, kik bálba járn szoktak s jeggyel járó megbízottainktól a meghívást szívesen szokták fogadni.

Ha netalán meghívót valamelyik polgár nem kapott, ezt ne tekintse részünkről tiszteletlenségnek, vagy elbizakodottságnak, mert a kereskedő osztály már állásánál fogva tisztelője mindenkinék.

A helybeli t. izraeliták minden esetre megérdemlik saját szakmájukban a tiszteletet, s hogy kimaradtak, tulajdonítsák annak, hogy városunk jótékony intézményeinek pártolását-fényes jóvedelmük daczára sem tartják kötelességüknek s ily emberekről a társadalom keveset tud, és így mi sem vagyunk mellőzésükért elítélhetők.

fáji, már csak néhai mélt. Mikó Mihály főispánról, ki, míg élt s ténykedett, a társadalom bármily színezetű osztályánál, úgy fenn, mint alatt, s egy barát, mint ellenfél előtt, egyaránt a köztisztelet és nagyrabecsülés tárgya, a főispáni szék disze, a törvényhatóság büszkesége volt.

Fájdalom, ép akkor távozott körünkől örök lakába nyugodni, midőn az anyatermészet, a kikelet közeledésére, mély álmából már-már felébredni készült.

Akkor hagyott el, szerény körünkbe többé vissza nem térendő, midőn a kormánynak és megyének a tapasztalatokban gazdag tanácsadóra, az árván hagyott szeretett családnak pedig a gondos édes apára oly égető szüksége volt, mint különben soha.

A vesztesség nagy és pótolhatlan.

Halálával egy tevékeny s fáradhatlan, munkás élet zárult be, ür támadt, minek láttára elszorul keblében a honfikebel, mert a főispáni szék közkívánatra töltetett ugyan be, ámde a lét és nem-lét kétes napjaiban a király jogait s ezzel kapcsolatosan az ország ősi alkotmányos szabadságát, más államoktól függetlenségét és önállóságát vérok hullásával megvédő bajnokok sorában ez uttal támadt hézag örökre betöltetlen marad.

Ama magasztos czél támogatásától, melyet az ifjuság önzetlen pártfogásában részesít, nincs elzárva senki, s örömmel vesszük, ha amaz injuriosus czikk írói bármi csekélységgel járulnak a Kézdi-Vásárhelyt létesítendő kereskedelmi iskola alapjához.

A czikkíró urak jónak látták az ifjuság áldozatkészségét s ügybuzgóságát, holott az bálja sikere érdekében még a városunkban szokásos erőszakos jegyárutást sem vette igénybe, szerénytelennek declarálni. Ilyen emberhez — azt mondja a székely atyafi — „ne menj tanácsot kérni”.

Az ifjuság megadóztatja a báli kellékek megszerzésére önmagát, de nem a nagydídemű közönséget s így a közönségtől az élvezetes multságért jó szívvvel adott filléreket kizárólag a kitűzött nemes czélra jelentékeny összegekben sikerült idáig pénztárra adnia.

A mai kor igényeivel tart némileg versenyt a kereskedő ifjuság, midőn a lehetőségig mindent megtesz arra, hogy termét kellő eleganciával rendezze be, a pártoló közönség szíves jóságát igyekszik meghálálni azzal, hogy az estélyt minél élvezetesebbé tenni el nem mulasztja, mikor azon magasztos czél állott előtte, hogy a városi és főképen a vidéki közönséget hozza egymással össze élvezeti gyúpontra, hogy az egymás közti idegenséget leküzdve, a vidéket is a városi human érdekek előmozdítására megnyerje; azon vidéket, melyet a multban a „többen“-féle emberek nem épen szelíd bánás teljesen elriasztott volt városi ügyeinktől. Ez lebegett a kereskedő ifjuság előtt magasztos czélul s e czél minden higgadt gondolkozó szerint teljesen sikerült elérni. Miért ítélendő el tehát az ifjuság eljárása?

A józanon gondolkozó intelligens közönség bizonyára nem itéli el eljárásunkat, sőt, mint a „Székelyföld“ f. évi 27-ik számában látható, önzetlen fáradozásainknak megadja az eismerés buzdító adóját.

A ki pedig czikkírókkal egyformán gondolkodik, az velük egy közös betegségben: az üres felfuvalkodottságban és önhittségben szenved, s így bármennyire igyekszünk őket ártatlanságunkról meggyőzni, ambitio

Az elvesztés feletti fájdalunkban tehát, midőn a nemzet geniusa, lefordított szövétnekkel kezében, gyászünnepet ül kegyeletes emlékéül: szenteljünk évkönyvünkben az utókor számára egy gyászlapot, tanácskozási termünkben pedig arczképében egy diszes emléket; hadd tanuljon e törvényhatóság nagyja s kicsinyje szigorú erkölcsöt, honszerelmet azon férfiu tevékeny életéből, kit a két testvérszág alkotmányos egén, mint fénylő csillagot, ragyogva látni s tisztelni megszokott volt.

Ime, most ott áll méltóságteljes alakjában történelmi pedestalján; a halhatatlan Deák Ferencz közvetlen szomszédjában foglalt helyet, kinek zászlója alatt tett, küzdött és munkálkodott a haza javára. Azért álljon példányképül közszemlére kitéve, hogy ha a parlamentarizmus küzdelmek heves tusáiban netán lankadnánk, avagy soraink bomladoznának, az ő nemes lelkét visszatükröző arczára tekintve, új erőt merítsünk, szigorú fegyelemhez szokjunk s így sajátítsuk el a legnehezebb győzelmet: az önmagunk meggyőzésének taktikáját.

(Folytatása következik.)

szülte érzékenykedésük üres kalászhoz hasonlóan fenn tartja fejét.

A kereskedő ifjuság ezen méltatlan bántalmazás dacára nem riad vissza ezután sem semmitől, a mi szép és nemes. Pártfogója minden humanus intézménynek s igaz tisztelője a városi és vidéki közönségnek; s tudván azt, hogy minden igaz ügynek van ellensége, eljárásának önzetlen voltában keres az üldözőkkel szemben vigasztalást.

Czikkírókhoz végszavunk ez: „A ki másnak rosszat akar, kap rá okot mindig hamar”.

Kereskedő ifjuság.

Mindenféle.

— A kvásárhelyi városi gazdasági tanácsos urnak közönetet szavazunk azon intézkedéséért, hogy a piacot a kitűzött határidő előtt feltakarította, mi által a piac vidámabb kinézést nyert, s egyszersmind lehetővé tette a gyalogszeres publikumnak is a közlekedés, mi eddig az óriás sártenger miatt teljes lehetetlen volt. Kérjük egyuttal a járdákra is hasonló gondot fordítani, mert e sáros időben ez az egyetlen hely, hol a közönség egy kis testmozgást szerezhet.

— A csikszeredai vörös kereszt egyletnek f. febr. hó 25-én Becze Antalné és özv. Lakatos Jánosné által rendezett fillérestélye a legmerészebb várakozáson is felül jól sikerült. Közönség oly nagy számmal jelent meg, hogy a szó valódi értelmében fuladásig megtelt nemcsak a színház néző tere, de a mellékhelyiségek is, sőt többen a nézők közül kénytelenek voltak a színpadra a coulissák mellé menekülni az iszonyu szorongás elől. Hogy statisztikailag könnyebben megfoghatóvá tegyük e körülményt, elég annyit jegyeznünk meg, hogy 10 krós belépti díjakból egyszáztizzenhat forint volt a bevétel. A műkedvelő társulat a „Strike“-ot adta. Nem vélünk indiskreciót elkövetni, ha kimondjuk, hogy a társulat minden egyes működő tagja annyi igyekezettel és gondos figyelemmel oldotta meg szerepét, hogy műkedvelőktől alig várhatunk többet. Élthes Jakabné (Szikráné), Eröss Elek (Kovács Jenő), Hazay László (Lajtos), Bialis Ákosné (Ágnes), Bogády Gyuláné (Somváriné), Szabó Ambrusné (Eszter) Péchy Izabella (Angyalka), Deák Ignác (István bácsi), Bialis Ákos (Somvári), Dessewfi Aurél (Max), Péter István (Gyula), Kovács Antal (Anzelm), Ruzs János (Fridrik), Beteg Antal (András) stb. mindnyájan versenyezni látszottak az összhangzó siker biztosítására. Eröss Elek és Élthes Jakabné dalai mindegyre viharos tapsokra ragadták a közönséget s egyes dalaikat ismételnök kellett. A közönség egy része nem férve be a néző térre, e feletti bánatában, a mellékhelyiségekben alkalmatlan lármájával zavarta az előadást, mi miatt a bennlevők egy része is alig hallhatott valamit. Ez uttal nem kívánjuk megróni a bánatos kurjongatókat, csak konstatáljuk az esetet.

— Az „Ezüst haju hölgy“-et tárczánkban meg kell szakítanunk egy időre, miután tárczánkban más közleményeknek is helyet kelle adnunk, azonban nem sokára folytatni fogjuk.

Magy. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Állomások		Gyors- vonat 1.	Sze- mély- vonat 3
Bukarest	Indul	8.15	6.30
Predeal	"	1.09	4.53
Tömös	"	1.33	1.21
Brassó	(Erk.)	2.06	6.13
Földvár	(Ind.)	2.16	6.52
Ápáca	"	2.44	7.23
Köpecz	"	3.03	7.43
Alsó-Rákos	"		8.13
Héjasfalva	"	3.54	10.15
Segesvár	(vendéglő (Erk.)	5.07	10.32
	(Ind.)	5.12	10.52
Medgyes	Ind.	6.01	12.06
Kapus	(Elágazás)	6.13	12.24
	(N.-Sze-)	6.31	12.30
	(benfelé)		
Tövis	(Elágazás)	7.30	2.06
	(Gy.-Fehér-)	7.37	2.26
	(vár felé)		
Kocsárd	(Elágazás)	8.18	3.24
	(M.-Vásár-)	8.23	3.34
	(hely felé)		
Kolozsvár	(vendéglő)	10.07	5.59
	(Erk.)	10.17	6.24
	(Indul)		
Nagyvárad	(vendéglő)	1.45	11.04
	(Erk.)	1.50	11.25
	(Indul)		
Budapest	Érkezik	7.30	8.45

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték-tőzsdén.

Febr. 28.

Magyar aranyjáradék	117.80
Magyar vasuti kölesén	130.25
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	88.—
M. keleti vasuti államkötvény II. kibocs.	106.50
M. keleti vasuti államkötvény 1876. évi	92.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.—
M. földtehermentesítési kötv. záradékkal	94.50
Temes-bánati földteherment. kötvény	95.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	93.75
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	94.50
Horvátszlavon földteherm. kötvény	—.—
Magyar szőlődézma-váltási kötvény	97.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesén	113.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108.75
Osztrák járadék papírban	74.—
Osztrák járadék ezüstben	75.—
Osztrák járadék aranyban	92.—
1860. államsorsjegyek	127.50
Osztrák-magyar bankrészvény	814.—
Magyar hitelbank-részvény	292.—
Osztrák hitelintézet-részvény	299.50
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.61
20 frankos arany	9.52

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

Német birodalmi márka	58.70
London (2 havi váltókért)	120.30
Magyar papíráradék	85.20

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

PIACZI ÁRAK.

		K.-Vásárhely február 23.	
		frt	kr
Hectoliter	Buza (tisza)) legszebb	9	80
	) közepes	8	50
	) gyöngébb		
	Buza (vegyes)	7	20
	Rozs) legszebb	6	20
	) közepes		
	Árpa) legszebb	5	10
	) közepes		
	Zab) legszebb	3	30
	) közepes		
Kilógr.	Törökbuza	5	60
	Kása	12	—
	Borsó	7	—
	Lencse	12	—
	Fuszulyka	5	—
	Lenmag		
	Burgonya	1	80
	Marhahús		40
	Disznóhús		44
	Juhhús		—
	Faggyu		32

1—3

K.-Vásárhelyt a Kantába lemenő utcában

Nagy József

emeletes házának

földszinti része

udvarral és istállóval együtt egy vagy több
évre haszonbérbe kiadó. Bővebben értekezhetni
a tulajdonossal (szeszgyáránál levő lakásán.)

Eladó

1 új hordó szekér, 2 új vasborna (festett), 1 pár com-
met-hám, ezenkívül széna, sarju és zabszalma szabad
kézből készpénzért.

Bérbe adatik 120 hold jól kezelt birtok 6 vagy 9 évre,
gazdasági épületekkel, beltelkekkel és hozzátartozó
malommal együtt.

Értekezhetni szóval és levélben a tulajdonossal
Imecsfalván.

Imecsfalva, 1882. febr. 21.

3—3

Cserey Gyula.